

Žízeň po spravedlnosti

Zranitelnost, environmentální nespravedlnost a přístup k vodě v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva

Maroš Matiaško

22. 3. 2024
10:00–12:00

Trója 2.21

V příspěvku se zaměřím na dva obecnější problémy lidských práv, které budeme diskutovat na pozadí práva na vodu a práv Romů. První problém se týká hranice současného lidskoprávního paradigmatu, druhý problém mechanismu odcizování druhých v praxi lidskoprávních orgánů. Podrobným čtením rozsudku Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) ve věci Hudorovič a další proti Slovinsku se pokusíme ukázat, že nejvyšší lidskoprávní autorita v Evropě jednak konstruuje, jednak aplikuje klíčový právní pojem „zranitelnost“ způsobem, který má tři důsledky. Za prvé vede k vytváření kategorie zranitelní-nezranitelní, za druhé fixuje zranitelnost jako plochý pojem, a za třetí ospravedlňuje paternalismus. Případ Hudorovič volím z toho důvodu, že jde historicky o první rozhodnutí, kdy ESLP uznal existenci práva na

vodu, i když stížnost romských rodin zamítl s tím, že navzdory své zranitelnosti nebyla jejich práva porušena. Proč došlo k neporušení práv romských rodin v situaci, kdy byli nuceni desítky let žít bez přístupu k pitné vodě, jakou roli v odůvodnění zamítnutí sehrála právě zranitelnost a co s tím můžeme udělat do budoucnosti a hranici posunout jsou otázky, na které se pokusím najít odpověď.

Maroš Matiaško se věnuje filosofii lidských práv, kritické politické filosofii, péči a strategické litigaci. Jako advokát spolupracuje s neziskovým sektorem a zastupuje lidi v různých zranitelných situacích. V současnosti spolupracuje i na několika případech týkajících se práva na vodu Romských rodin na Slovensku a vede případy na právo na sociální bydlení a teritoriální segregaci Romů v České republice.